

สถานการณ์การนำเข้ากุ้งแช่เย็นและกุ้งแช่แข็งในตลาดสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกา เป็นตลาดนำเข้ากุ้งแช่เย็น แช่แข็ง¹ ที่สำคัญของโลก เนื่องจากเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ มีความต้องการนำเข้ากุ้งมากกว่า 500,000 ตันต่อปี มูลค่าการนำเข้ากว่า 143,758 ล้านบาทต่อปี และเป็นตลาดส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งอันดับ 1 ของไทย จึงมีความจำเป็นที่ต้องศึกษาแนวโน้มการนำเข้า ผู้นำเข้า - ส่งออกในตลาด ฤดูกาลนำเข้า การแข่งขันด้านราคา และผลกระทบของ COVID-19 ต่อการนำเข้ากุ้งแช่เย็นแช่แข็งของไทยในตลาด (การศึกษาในรายงานฉบับนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะสินค้ากลุ่มกุ้งดิบ ภายใต้พิกัดศุลกากร 0306.17 เท่านั้น)

1.แนวโน้มการนำเข้ากุ้งของสหรัฐฯ ในแง่ปริมาณและมูลค่าระหว่างปี พ.ศ. 2561 – 2563

หน่วยงาน United States International Trade Commission (USITC) รายงานว่า ระหว่างปี พ.ศ. 2561 – 2563 สหรัฐฯ ได้นำเข้ากุ้งแช่เย็น แช่แข็งจาก 62 ประเทศทั่วโลก ในปริมาณ 534,038 ถึง 564,541 ตัน คิดเป็นอัตราการขยายตัว ร้อยละ 5.7 โดยปี พ.ศ. 2563 เป็นปีที่มีการนำเข้ากุ้งมากที่สุด (564,541 ตัน) เพิ่มขึ้นกว่าปีที่ผ่านมาร้อยละ 3 ขณะที่ ภาพรวมในสามปีหลัง สหรัฐฯ มีการนำเข้ากุ้งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ขณะที่ มูลค่าการนำเข้ากุ้งต่อปีของสหรัฐฯ อยู่ระหว่าง 4,670 ถึง 4,729 ล้านดอลลาร์ หรือคิดเป็น 140,307.81–142,080.44 ล้านบาทต่อปี² โดยปี พ.ศ. 2563 เป็นปีที่มีมูลค่าการนำเข้ากุ้งสู่ตลาดสหรัฐฯ สูงที่สุด (4,729 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) โดยกว่าร้อยละ 90 ของปริมาณการนำเข้า เป็นการนำเข้าจากคู่ค้าหลัก 6 ใน 62 ได้แก่ อินเดีย (ร้อยละ 42) อินโดนีเซีย (ร้อยละ 21) เอกวาดอร์ (ร้อยละ 16) เม็กซิโก (ร้อยละ 5) เวียดนาม (ร้อยละ 5) และ ไทย (ร้อยละ 4) ตามลำดับรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 มูลค่า ปริมาณ และส่วนแบ่งตลาดการนำเข้ากุ้งของสหรัฐฯ ระหว่างปี พ.ศ. 2561 - 2563

ประเทศ	มูลค่านำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)			ปริมาณนำเข้า (ตัน)			เติบโตปี63	ส่วนแบ่งตลาด (ปริมาณ)		
	2561	2562	2563	2561	2562	2563		2561	2562	2563
มูลค่ารวม	4,704	4,670	4,729	534,038	550,315	564,541	3%	100%	100%	100%
อินเดีย	1,984	2,165	1,950	227,578	261,353	232,732	-11%	42%	46%	41%
อินโดนีเซีย	919	835	981	102,298	98,709	111,470	13%	20%	18%	21%
เอกวาดอร์	499	522	737	72,310	79,005	118,973	51%	11%	11%	16%

¹ ข้อมูลการนำเข้ากุ้งภายใต้พิกัดศุลกากร 0306.17

² อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2564 ของธนาคารแห่งประเทศไทย 1 เหรียญสหรัฐ เท่ากับ 30.0445 บาท

เม็กซิโก	274	297	259	24,076	28,724	24,895	-13%	6%	6%	5%
เวียดนาม	265	271	250	23,207	22,582	21,214	-6%	6%	6%	5%
ไทย	239	214	189	21,607	18,157	15,835	-13%	5%	5%	4%

ที่มา: USITC

2. ข้อมูลบริษัทผู้นำเข้าและผู้ส่งออกที่สำคัญ 10 อันดับแรกในตลาดสหรัฐฯ ปี พ.ศ. 2563

2.1 รายชื่อบริษัทผู้นำเข้าสำคัญ 10 อันดับแรกของสหรัฐฯ

จากข้อมูลของบริษัท Panjiva (บริษัทผู้ให้บริการฐานข้อมูลการนำเข้าและส่งออก) ได้รายงานว่ ในปี พ.ศ. 2563 มีบริษัทฯ ผู้นำเข้าสินค้ากึ่งดิบแช่เย็นและแช่แข็งสู่ตลาดสหรัฐฯ จำนวนกว่า 1,800 บริษัท โดยบริษัทผู้นำเข้าที่สำคัญอันดับ 1 คือ Chicken Of The Sea Frozen Foods ที่มีปริมาณการนำเข้า 36,171.48 ตัน รายละเอียดรายชื่อบริษัท ปริมาณ และจำนวนการนำเข้า ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายชื่อบริษัทผู้นำเข้ากึ่งดิบ แช่เย็น แช่แข็ง ที่สำคัญ 10 อันดับแรกของสหรัฐฯ

ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	จำนวนรอบการนำเข้า	ปริมาณ (ตัน)
1.Chicken Of The Sea Frozen Foods	Food and Staples Retailing	1,839	36,171.48
2.Az Gems Inc.	Wholesale	923	18,097.84
3.Seafood Trading Corp.	Fish and seafoods	916	17,888.09
4.Eastern Fish Co. Llc	Trading Company	887	15,950.62
5.Pacific Coral Seafood	Wholesale	819	16,291.95
6.Eafood Corp.	Wholesale	774	13,371.69
7.H & N Group Inc.	Wholesale	710	13,272.97
8.Ore Cal Corp.	Manufacturer	665	11,174.39
9.Ssc Inc. Dbא Sunnyvale Seafood	Fish and seafoods	646	13,243.85
10.C.P.Food Products Inc.	Manufacturer	622	11,456.45

ที่มา: Panjiva.com

2.2 รายชื่อบริษัทผู้ส่งออกกึ่งมายังตลาดสหรัฐฯ

ในปี พ.ศ. 2563 มีบริษัทผู้ส่งออกกึ่งสู่สหรัฐฯ กว่า 1,300 บริษัท เป็นบริษัทผู้จากอินเดียจำนวน 194 บริษัท เอกวาดอร์ 97 บริษัท อินโดนีเซีย 65 บริษัท เม็กซิโก 94 บริษัท และจากประเทศไทย 59 บริษัท รายละเอียดของ บริษัทฯ ผู้ส่งออกกึ่ง 10 อันดับแรก ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 รายชื่อบริษัทผู้ส่งออกกุ้งดิบ แช่เย็น แช่แข็ง ที่สำคัญ 10 อันดับแรกสู่สหรัฐฯ

บริษัทผู้ส่งออก	ประเทศ	ตัน
1. Bahari Makmur Sejati	อินโดนีเซีย	35,596.28
2. Sociedad Nacional De Galapagos C.A.	เอกวาดอร์	23,966.88
3. Pt First Marine Seafoods	อินโดนีเซีย	19,659.30
4. Stapimex	เวียดนาม	17,521.44
5. Devi Sea Foods Ltd.	อินเดีย	15,766.17
6. Nekkanti Sea Foods Ltd.	อินเดีย	14,031.48
7. Pt. Bumi Menara Internusa	อินโดนีเซีย	13,335.26
8. Falcon Marine Exp. Ltd.	อินเดีย	15,163.30
9. Sandhya Aqua Exp. Pvt., Ltd.	อินเดีย	12,761.43
10. Devi Fisheries Ltd.	อินเดีย	12,182.12

ที่มา: Panjiva.com

ในส่วนของประเทศไทย มีบริษัทผู้ส่งออกกุ้งดิบ กุ้งแช่เย็น และกุ้งแช่แข็ง สู่ตลาดสหรัฐฯ จำนวนทั้งสิ้น 59 บริษัท และเมื่อพิจารณาตามปริมาณการส่งออกพบว่า บริษัท โอคินอส ฟู้ด จำกัด เป็นบริษัทฯ ส่งออกมากที่สุดสำหรับตลาดสหรัฐฯ โดยมีบริษัท ไทยรอแยล ฟรอสเซินฟู้ด จำกัด และบริษัท มารีนโกลด์ จำกัด เป็นอันดับ 2 และ 3 ตามลำดับ รายละเอียดบริษัทผู้ส่งออกกุ้งไทยสู่ตลาดสหรัฐฯ ตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 รายชื่อบริษัทผู้ส่งออกกุ้งดิบ แช่เย็น แช่แข็ง จากไทยที่สำคัญ 10 อันดับแรกสู่สหรัฐฯ

บริษัทผู้ส่งออก	บริษัทแม่	ปริมาณ (ตัน)
1. Okeanos Food Co., Ltd.	Thai Union Group	5,017.60
2. Thai Royal Frozen Co., Ltd.	Thai Royal Frozen Food	2,692.64
3. Marine Gold Products Ltd.		2,635.06
4. Thai Union Mfg. Co. Li	Thai Union Group	2,190.81
5. Seafresh Industry Public Co., Ltd.	Seafresh Industry	1,961.49
6. Phatthana Frozen Food Co., Ltd.		1,749.77
7. Kitchens Of The Oceans	Kitchens Of The Oceans	1,451.63
8. Cp Merchandising Co., Ltd.	Charoen Pokphand Foods	1,402.71
9. Kongphop Frozen Foods Co., Ltd.	Kongphop Frozen Foods	1,399.67
10. Thai Union Seafood Co., Ltd.	Thai Union Group	1,365.15

ที่มา: Panjiva.com

3. วิเคราะห์แนวโน้มและฤดูกาลนำเข้ากุ้งของสหรัฐฯ

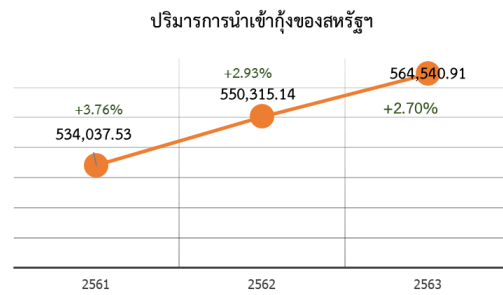
จากข้อมูลตามภาพที่ 1 แสดงให้เห็นว่าสหรัฐฯ มีความต้องการนำเข้ากุ้งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และแม้ว่าจะมีการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในปี พ.ศ. 2563 แต่ความต้องการนำเข้ากุ้งของสหรัฐฯ กลับไม่ได้ลดลง และมีการเติบโตมากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ถึงร้อยละ 2.7 (ภาพที่ 1)

จากข้อมูลภาพที่ 2 แสดงให้เห็นถึงฤดูกาลการนำเข้ากุ้งของสหรัฐฯ โดยสหรัฐฯ จะมีการนำเข้ากุ้งในปริมาณมากในช่วงไตรมาส 3 และ 4 ซึ่งเป็นช่วงฤดูร้อน และช่วงเทศกาลสำคัญ อาทิ เทศกาลขอบคุณพระเจ้า (Thanksgiving) (เดือนพฤศจิกายน) เทศกาลคริสต์มาส (เดือนธันวาคม) และเทศกาลปีใหม่ (มกราคม) จะเห็นได้ว่าในช่วงเวลาดังกล่าว สหรัฐฯ จะมีการนำเข้ากุ้งสูงกว่าค่าเฉลี่ยปกติ หลังจากนั้นปริมาณการนำเข้ากุ้งก็จะลดลงอย่างเห็นได้ชัด (ภาพที่ 2)

4. ผลกระทบของการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ต่อประเทศผู้ส่งออกกุ้งสู่สหรัฐฯ

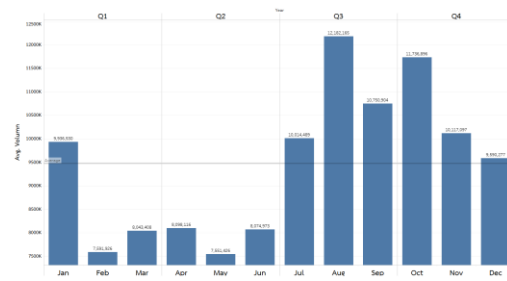
ผลกระทบการระบาดของ COVID-19 ต่อห่วงโซ่อุปทานกับประเทศผู้ส่งออกกุ้งสู่สหรัฐฯ ที่สำคัญทั้ง 3 อันดับแรก (อินเดีย เอกวาดอร์ อินโดนีเซีย) และประเทศไทย (อันดับ 6) พบว่า อัตราการขยายตัวของการนำเข้ากุ้งในปี พ.ศ. 2563 รายไตรมาสมีการเปลี่ยนแปลง โดยสหรัฐฯ นำเข้ากุ้งของประเทศเอกวาดอร์ และอินโดนีเซียในตลาดสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น แต่การนำเข้ากุ้งจากอินเดียตั้งแต่ไตรมาส 2 - 4 ลดลง (ภาพที่ 3) ส่งผลให้ภาพรวมในปี 2563 ประเทศเอกวาดอร์ ส่งออกกุ้งสู่สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 50.9 ประเทศอินโดนีเซีย ส่งออกกุ้งสู่สหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 12.93 ในขณะที่ ประเทศอินเดียผู้ส่งออกอันดับหนึ่งมีปริมาณการส่งออกลดลงร้อยละ 10.95 และประเทศไทยมีปริมาณการส่งออกลดลงร้อยละ 12.79 (ภาพที่ 4)

ภาพที่ 1 แนวโน้มปริมาณการนำเข้ากุ้งของสหรัฐฯ

ที่มา: USITC

ภาพที่ 2 ฤดูกาลนำเข้ากุ้งของตลาดสหรัฐฯ

ที่มา: USITC

ภาพที่ 3 ผลกระทบการนำเข้ากุ้งต่อประเทศคู่ค้าสำคัญ 3 อันดับแรกและไทย รายไตรมาส

Country	Year 2020			
	Q1	Q2	Q3	Q4
Ecuador	46.4%	-6.1%	102.6%	63.3%
India	18.6%	-31.9%	-11.1%	-15.9%
Indonesia	18.1%	17.6%	19.2%	-0.5%
Thailand	-21.5%	-12.3%	0.4%	-21.6%

ที่มา: USITC

ภาพรวมจากข้อมูลข้างต้นจึงจะเห็นได้ว่า การระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ที่เกิดขึ้นในสหรัฐฯ ไม่ส่งผลกระทบต่อความต้องการนำเข้ากุ้ง ที่ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ในแง่ของประเทศผู้ส่งออก การระบาดของเชื้อไวรัสกลับส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการผลิตและส่งออกกุ้งของโลก โดยเฉพาะความสามารถในการผลิตและปริมาณการส่งออกของผู้ผลิตกุ้งอย่างมาก เห็นได้จากปริมาณการนำเข้ากุ้งที่ลดลงอย่างชัดเจนในปี พ.ศ. 2563 จาก

ภาพที่ 4 ผลกระทบปริมาณการส่งออกกุ้งสู่สหรัฐฯ ต่อคู่ค้าสำคัญในปี 2563

Country	Year
Ecuador	50.59%
India	-10.95%
Indonesia	12.93%
Thailand	-12.79%

ที่มา: USITC

ประเทศอินเดียผู้ผลิตกุ้งอันดับหนึ่งของโลก ที่ผลิตกุ้งลดลงกว่าร้อยละ 29³ และในส่วนประเทศเอกวาดอร์ ผู้ผลิตกุ้งอันดับสองเองก็ได้รับผลจากการระบาดของเชื้อไวรัสดังกล่าวเช่นกัน และเกิดปัญหาที่รุนแรงจากการตรวจพบเชื้อไวรัส COVID-19 บนภาชนะบรรจุสินค้ากุ้งจนเป็นเหตุให้ประเทศจีนประกาศห้ามนำเข้าสินค้ากุ้งของ 3 บริษัท ของประเทศเอกวาดอร์ ส่งผลให้สินค้ากุ้งจากประเทศเอกวาดอร์ได้รับผลกระทบในแง่ความเชื่อมั่นในความปลอดภัยทางด้านอาหาร (Food safety) เป็นอย่างมากในช่วงไตรมาสที่ 2

4. ข้อเสียเปรียบของไทยต่อคู่แข่งในด้านราคาในตลาดกุ้งของประเทศสหรัฐฯ

ราคาต่อกิโลกรัมของสินค้ากุ้งดิบแช่เย็นและกุ้งแช่แข็ง ในช่วง 9 ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2563) มีแนวโน้มที่ลดลง โดยในกลุ่มประเทศแหล่งนำเข้าหลัก 3 อันดับแรกที่ประกอบด้วย อินเดีย อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา มีราคาต่อกิโลกรัมอยู่เพียง 6.61 – 10.01 เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัมเท่านั้น โดยในปี พ.ศ. 2563 เป็นปีที่ราคากุ้งต่อกิโลกรัมต่ำที่สุด ในขณะที่ ราคากุ้งต่อกิโลกรัมจากไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่าต่อกิโลกรัมที่ 9.38 – 11.76 เหรียญสหรัฐ ซึ่งสูงกว่าประเทศผู้ส่งออกหลักทั้งสามประเทศ

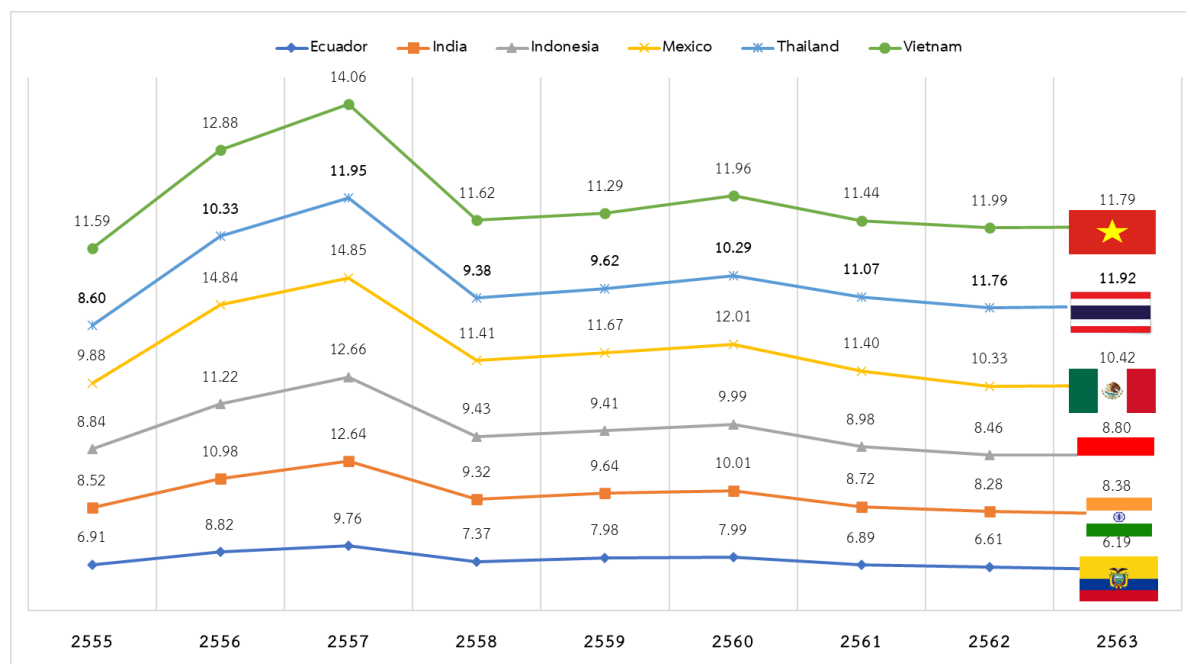
จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ตลาดกุ้งมีการแข่งขันที่สูงในด้านราคา แนวโน้มราคาต่อกิโลกรัมจากประเทศต่าง ๆ จึงมีการปรับตัวด้านราคาให้ต่ำลง เพื่อให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดได้ โดยจะเห็นได้จาก ในปี พ.ศ. 2563 ที่มีการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 จนทำให้ประเทศผู้ส่งออกกุ้ง ประสบปัญหาด้านแรงงาน ปัญหาผลผลิตกุ้งที่ลดลง และปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น แต่ประเทศในกลุ่มผู้ส่งออกหลักทั้ง 3 ประเทศ กลับมีราคากุ้งต่อกิโลกรัมที่ลดลง โดยราคากุ้งจากประเทศเอกวาดอร์ เดิมมีราคาอยู่ที่ 6.89 เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม แต่ในปี พ.ศ. 2563 ได้ปรับลดลงเหลือเพียง 6.61 เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัมหรือลดลงกว่าร้อยละ 6.35

³ [Shrimp production hit hard by COVID-19 in 2020. Ecuador takes top spot](#)

ขณะที่ ประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2563 มีการปรับราคาขึ้นเป็น 11.92 เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม ซึ่งสูงที่สุดในรอบ 6 ปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2562) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.36 จากเดิม 11.76 เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม เป็น 11.92 เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม

ดังนั้น จึงจะเห็นได้ว่า ราคาทุ้งต่อกิโลกรัมของไทย มีราคาสูงกว่าผู้ส่งออกหลักในตลาดเกือบ 2 เท่า ซึ่งเป็นปัจจัยด้านลบที่ส่งผลกระทบต่อความต้องการนำเข้าทุ้งของไทยในตลาดสหรัฐฯ

ภาพที่ 3 ราคาทุ้งต่อกิโลกรัมจากแหล่งนำเข้าประเทศต่าง ๆ สู่สหรัฐฯ ในระหว่างปี พ.ศ. 2555 - 2563

ที่มา: USITC

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ตลาดทุ้งดิบ ทุ้งแช่เย็น และทุ้งแช่แข็ง ของสหรัฐฯ ยังเป็นตลาดที่ใหญ่ มีความต้องการนำเข้ามากกว่า 500,000 ตันต่อปี และมีแนวโน้มการขยายของตลาดที่ต่อเนื่อง และแม้ว่าจะมีการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ภายในประเทศอย่างหนักในปี พ.ศ. 2563 ก็ยังไม่กระทบต่อความต้องการนำเข้าทุ้งของสหรัฐฯ มากนัก

2. ตลาดทุ้งดิบ ทุ้งแช่เย็น และทุ้งแช่แข็ง เป็นตลาดที่มีการแข่งขันด้านราคาที่สูงมาก ในทุกปี ราคาต่อกิโลกรัมของสินค้าทุ้ง มีแนวโน้มที่จะลดลงเรื่อย ๆ แม้แต่ ปี พ.ศ. 2563 ซึ่งประเทศผู้ส่งออกทุ้ง ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 อย่างมากจนทำให้ต้องมีการ Lockdown เกิดปัญหาเรื่องการขาดแคลนแรงงานจากการติดเชื้อของแรงงาน หรือปัญหาเรื่องผลผลิตที่ตกต่ำ ซึ่งล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต

กุ้งของแต่ละประเทศที่สูงขึ้น แต่ราคากุ้งที่ส่งออกมายังสหรัฐฯ กลับมีราคาที่ลดลง สวนทางกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

3. ราคากุ้งส่งออกของไทยสู่ตลาดสหรัฐฯ มีราคาสูงกว่าประเทศส่งออกอื่นๆ อย่าง อินเดีย อินโดนีเซีย และ เอกวาดอร์ จึงส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของไทยจากความสามารถในการแข่งขันทางการค้าที่ลดลง

4. การลดช่องว่างด้านราคาสินค้ากุ้งไทยกับประเทศคู่แข่ง จึงจะเป็นปัจจัยหลักที่จะขยายการส่งออกกุ้งของไทย การเพิ่มศักยภาพในการผลิตให้ได้ผลผลิตที่มากขึ้นและการลดต้นทุนการผลิต การสร้างมาตรฐานด้านคุณภาพ จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นที่ต้องนำมาพิจารณาเพื่อปรับใช้ รวมไปถึงการส่งเสริมการส่งออกของภาครัฐ เช่น มาตรการด้านภาษีเพื่อช่วยเพิ่มศักยภาพการส่งออกของกุ้งไทยในตลาดสหรัฐฯ

5. การมองเห็นนวัตกรรมใหม่เข้ามาช่วยทดแทนสินค้าประมงของไทยที่นับวันจะยิ่งลดน้อยลง ปัจจุบัน หลายบริษัททั้งจากประเทศสหรัฐอเมริกาและจากประเทศในแถบยุโรป ได้มีการนำเอานวัตกรรมเพื่อการผลิตเป็นอาหาร เช่น โปรตีนจากพืช (plant-based products) มาใช้กับสินค้าประมง โดยเมื่อเร็วๆ นี้ บริษัท Revo Foods จากประเทศออสเตรเลียได้มีการเสนอผลิตผลิตภัณฑ์ปลาแซลมอนรมควันที่ทำจากพืช (plant-based salmon) ด้วยการพิมพ์แบบ 3 มิติ ภายใต้ชื่อผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อว่า “Salmon with Attitude” โดยผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมีลักษณะและรสชาติใกล้เคียงกับสินค้าจริง จึงคาดว่าผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากนวัตกรรมในลักษณะนี้จะมีในท้องตลาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต
